

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

Методичні вказівки

до самостійної роботи з дисципліни

«ПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТА БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Харків 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи з дисципліни

«ПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТА БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 25.06.2020 р.

Харків
НТУ «ХП»
2020

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Уклад. Чайкова О.І. – Харків : ФОП Черноусов О.І., 2020. – 16 с.

Укладач Олена ЧАЙКОВА

Рецензент Олександр МОРДОВЦЕВ

Кафедра міжнародного бізнесу та фінансів

ВСТУП

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу, яка сприяє успішному засвоєнню матеріалу з дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування». Якісна підготовка до підсумкового тестування (екзамену) з навчальної дисципліни припускає ретельне опрацювання студентом спеціальної літератури та чинного законодавства з питань управління проектами підприємств в позааудиторний час.

Завдання та методичні вказівки до виконання самостійної роботи складено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» і рекомендовано для студентів денної та заочної форми навчання зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Робота містить програму навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування», методичні вказівки щодо змісту і організації самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю знань щодо засвоєння теоретичного матеріалу за темами лекцій, список джерел інформації.

Самостійна робота виконується студентами згідно з розподілом годин за темами і включає в себе різні види самостійної роботи: вивчення конспекту лекцій та літературних джерел, підготовка до практичних занять, тестів та контрольних робіт, самостійне вивчення окремих питань курсу, підготовка розрахункового завдання, доповідей.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента полягає у системному опануванні навчального матеріалу і сприяє формуванню професійних знань фахівців з фінансів. Організація і зміст самостійної роботи з дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» включає такі види навчальної активності студента у вільний від аудиторних занять час: *підготовка до підсумкового контролю (екзамену); виконання розрахункового завдання.*

1. *Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)* припускає самостійне опанування, розуміння та осмислювання навчального матеріалу дисципліни, який розглядався на лекційних та практичних заняттях протягом аудиторного часу. Системне опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури протягом семестру сприяє закріпленню та систематизації набутих знань і умінь. Завдання для проведення підсумкового контролю з теоретичної частини курсу складаються відповідно до програми навчальної дисципліни. Самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу рекомендується проводити за питаннями, які наведені в цих методичних вказівках. Під час підготовки до екзамену слід приділити особливу увагу засвоєнню основних термінів і понять за темами навчальної дисципліни.

2. *Виконання розрахункової роботи* з дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування», як складової самостійної роботи студентів, рекомендовано навчальним планом підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Для успішного засвоєння дисципліни пропонується виконання розрахункової роботи на тему «Складання бізнес-плану Startup проекту», яка спрямована на формування у студентів професійних навичок і умінь в сфері управління проектами.

Виконання та захист розрахункової роботи є обов'язковою умовою допуску до екзамену з навчальної дисципліни.

Питання і труднощі, які виникають при самостійному опануванні навчального матеріалу, можуть бути роз'яснені викладачем під час проведення практичних занять та в порядку індивідуальних консультацій відповідно до розкладу.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТА БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

Програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Метою викладання навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» є формування у майбутніх бакалаврів знань з методології і організації проектного аналізу на основі законодавства, як міжнародного, так і України, з урахуванням наукових досліджень, а також набуття ними навичок і вмінь бізнес-планування. Навчити вмінню використовувати сучасні технології в управлінні інвестиційними проектами, проводити аналіз ринкових та специфічних можливостей та ризиків й обґрунтовувати інвестиційні рішення. Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологічні положення та інструментарій системи фінансово-економічних, організаційних і правових відносин у процесі мобілізації ресурсів для фінансового забезпечення інвестиційних проектів.

Зміст програми навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування» наведено нижче.

Тема 1. Сутність проектного аналізу

Характеристика та принципи проектного аналізу. Цілі проектного аналізу та його основні складові/ Переваги проектного аналізу. Функції проектного аналізу. Основні елементи та методи проектного аналізу. Об'єкти дослідження в системі проектного аналізу. Ресурсні обмеження виконання проектного аналізу. Взаємозв'язок об'єкта та типів управлінських рішень процесу проектного аналізу. Соціально-економічна необхідність проектного аналізу. Формування інформаційного поля для проектного аналізу.

Тема 2. Концепція проекту та його життєвий цикл

Поняття «проект» в системі проектного аналізу. Основні елементи проекту. Види проектів і їхня класифікація. Класифікація проектів. Життєвий цикл проекту. Концепція цінностей проекту. Визначення цінності проекту.

Різноманітність тлумачень поняття «проект». Системний підхід щодо визначення поняття «проект». Основні елементи проекту. Види проектів та їхня класифікація.

Тема 3. Процедури прийняття рішень у проектному аналізі

Процедури відбору та оцінки проектів. Проектний аналіз та інфляція: методи урахування інфляції у розрахунках показників проекту. Методика розрахунку основних фінансових критеріїв. Порівняння проектів із різними періодами діяльності: методи порівняльного аналізу. Методи порівняння проектів із різними строками дії. Вплив інфляції на ефективність проекту. Динамічний аналіз безбитковості проекту. Неформальні процедури відбору та оцінки проектів

Тема 4. Аналіз ризику й невизначеності проектного аналізу

Поняття ризику й невідомості. Класифікація проектних ризиків. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проекту. Методи зниження ризику у проекті. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проекту: метод особистих ризиків, метод «Монте-Карло». Аналіз чутливості проекту. Розподілення вагомості ризику. Класифікація проектних ризиків. Види резервів по проекту. Страхування ризиків. Резервування коштів.

Тема 5. Система планів підприємства

Види планування та їхній взаємозв'язок. Бізнес-план як необхідний інструмент діяльності підприємства. Структура, логіка розробки бізнес-плану. Цілі розробки бізнес-плану. Структура та оформлення бізнес-плану. SWOT-аналіз діяльності підприємства. Функції та цілі розробки бізнес-плану. Процес стратегічного планування на підготовчій стадії. Логіка розробки бізнес-плану. Вимоги до написання та оформлення бізнес-плану.

Тема 6. Маркетинговий план

Цілі та логіка маркетингового плану. Формування та реалізація стратегії маркетингу. Процес ціноутворення та встановлення цін. Оцінка привабливості ринкових сегментів. Методи визначення ефективності маркетингової діяльності. Структура маркетингового плану. Формування та розрахунок ціни. Мета та цілі розробки розділу «Маркетинговий план». Сутність поняття маркетингова стратегія

та її типи. Товарна та асортиментна політика підприємства. Цінова стратегія підприємства та методи встановлення ціни.

Тема 7. Виробничий та організаційний план.

Планування виробничої потужності. Прогноз витрат. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу. Визначення потреб у персоналі. Виробнича програма підприємства. Структура виробничого плану. Структура організаційного плану. Значення людського фактора в управлінні організацією. Цілі та завдання виробничого плану. Виробнича програма підприємства. Основні цілі та завдання організаційного плану. Календарний план.

Тема 8. Фінансовий план та оцінка ефективності реалізації інвестиційного проєкту

Стратегія фінансування. План грошових надходжень і виплат. Плановий баланс. Зміст і технологія розроблення фінансового плану. Оцінка фінансового стану підприємства. Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання. Значення, зміст і технологія розроблення фінансового плану. Оцінка фінансового стану підприємства. Особливості проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Тема 1. Сутність проєктного аналізу

1. Характеристика та принципи проєктного аналізу.
2. Цілі проєктного аналізу та його основні складові
3. Переваги проєктного аналізу.
4. Функції проєктного аналізу.
5. Основні елементи та методи проєктного аналізу.
6. Об'єкти дослідження в системі проєктного аналізу.
7. Ресурсні обмеження виконання проєктного аналізу.
8. Взаємозв'язок об'єкта та типів управлінських рішень процесу проєктного аналізу.
9. Соціально-економічна необхідність проєктного аналізу.
10. Формування інформаційного поля для проєктного аналізу.

Тема 2. Концепція проєкту та його життєвий цикл

1. Поняття проєкту в системі проєктного аналізу.
2. Основні елементи проєкту.
3. Види проєктів і їхня класифікація.
4. Класифікація проєктів.
5. Життєвий цикл проєкту.
6. Концепція цінностей проєкту. Визначення цінності проєкту.
7. Різноманітність тлумачень поняття «проєкт».
8. Системний підхід щодо визначення поняття «проєкт».
9. Основні елементи проєкту.
10. Види проєктів та їхня класифікація.

Тема 3. Процедури прийняття рішень у проєктному аналізі

1. Процедури відбору та оцінки проєктів.
2. Проєктний аналіз та інфляція: методи урахування інфляції у розрахунках показників проєкту.

3. Методика розрахунку основних фінансових критеріїв.
4. Порівняння проєктів із різними періодами діяльності: методи порівняльного аналізу.
5. Методи урахування інфляції у розрахунках показників проєкту.
6. Методи порівняння проєктів із різними строками дії.
7. Вплив інфляції на ефективність проєкту.
8. Динамічний аналіз безбитковості проєкту.
9. Неформальні процедури відбору та оцінки проєктів
10. Поняття «точка безбитковості проєкту»

Тема 4. Аналіз ризику й невизначеності проєктного аналізу

1. Поняття ризику й невідомості.
2. Класифікація проєктних ризиків.
3. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проєкту.
4. Методи зниження ризику у проєкті.
5. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проєкту: метод особистих ризиків, метод «Монте-Карло».
6. Аналіз чутливості проєкту.
7. Розподілення вагомості ризику.
8. Класифікація проєктних ризиків.
9. Види резервів по проєкту. Резервування коштів
10. Страхування ризиків.

Тема 5. Система планів підприємства

1. Види планування та їхній взаємозв'язок.
2. Бізнес-план як необхідний інструмент діяльності підприємства.
3. Структура, логіка розробки бізнес-плану.
4. Цілі розробки бізнес-плану.
5. Структура та оформлення бізнес-плану.
6. SWOT- аналіз діяльності підприємства.
7. Функції та цілі розробки бізнес-плану.
8. Процес стратегічного планування на підготовчій стадії.

9. Логіка розробки бізнес-плану.
10. Вимоги до написання та оформлення бізнес-плану.

Тема 6. Маркетинговий план

1. Цілі та логіка маркетингового плану.
2. Формування та реалізація стратегії маркетингу.
3. Процес ціноутворення та встановлення цін.
4. Оцінка привабливості ринкових сегментів.
5. Методи визначення ефективності маркетингової діяльності.
6. Структура маркетингового плану.
7. Формування та розрахунок ціни.
8. Мета та цілі розробки розділу «Маркетинговий план».
9. Сутність поняття маркетингова стратегія та її типи.
10. Товарна та асортиментна політика підприємства. Цінова стратегія підприємства та методи встановлення ціни.

Тема 7. Виробничий та організаційний план.

1. Планування виробничої потужності.
2. Проведення прогнозу витрат.
3. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу.
4. Визначення потреб у персоналі.
5. Виробнича програма підприємства.
6. Структура виробничого плану. Структура організаційного плану.
7. Значення людського фактора в управлінні організацією.
8. Цілі та завдання виробничого плану.
9. Основні цілі та завдання організаційного плану.
10. Календарний план.

Тема 8. Фінансовий план та оцінка ефективності реалізації інвестиційного проєкту

1. Зміст і технологія розроблення фінансового плану.
2. План грошових надходжень і виплат.
3. Плановий баланс.

4. Стратегія фінансування.
5. Оцінка фінансового стану підприємства.
6. Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання.

Значення, зміст і технологія розроблення фінансового плану.

7. Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання.
8. Особливості проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

9. Показники оцінки інвестиційного проєкту (чиста поточна вартість, внутрішня норма окупності інвестицій, строк окупності інвестицій, точка безбитковості проєкту,

10. Визначення ризику й невизначеності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кононенко І. В. Розробка проектів, планів та програм розвитку соціально-економічних систем : навч. посіб. / І. В. Кононенко, О. В. Ємельянова, О. І. Чайкова ; за ред. проф. І. В. Кононенка. Харків : Вид-во «Підручник НТУ «ХП», 2012. – 336 с.
2. Проектний аналіз : підручник / А. І. Яковлєв ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. - Харків : НТУ “ХП”, 2015. – 340 с.
3. Кожушко Л. Ф. Управління проектами : навч. посібник / Л. Ф. Кожушко, С. М. Кропивко ; НУВГП. – Київ : Кондор, 2014. – 388 с.
4. Савченко О. І. Інноваційне підприємництво та бізнес-планування [Текст] : навч.-метод. посібник / О. І. Савченко, Р. О. Нестеренко, Р. О. Побережний ; дар. О. І. Савченко ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : Щедра садиба плюс, 2015. – 160 с.
5. Шигимага А.Ф. Проектний аналіз : навч. посібник / А. Ф. Шигимага, Н. В. Ільченко. – Київ : Кондор, 2015. – 320 с.
6. Яковлєв А. І. Проектний аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності : навч. посібник / Яковлєв А. І. ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : Підручник НТУ “ХП”, 2012. – 208 с.
7. Бізнес-планування : навч. посібник / Т. Г. Васильців [та ін.]. – Київ : Знання, 2013. – 207 с.
8. Должанський І. З. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посібник / І. З. Должанський, Т. О. Загорна ; МЕРІ. – 2-ге вид. – Київ : Центр учбової літ., 2009. – 384 с.
9. Кобиляцький Л. С. Управління проектами : навч. посібник / Л. С. Кобиляцький ; відп. ред. В. М. Чирков ; МАУП. – Київ : МАУП, 2002. – 198 с.
10. Проектний аналіз : навч. посібник / ред. Т. І. Решетняк ; наук. ред. В. А. Верба ; відп. ред. С. О. Москвін. – Київ : Лібра, 1999. – 366 с.

11. Проектний аналіз : навч. посібник / В. С. Рижиков [і ін.] ; рец.: Л. С. Ситник, В. Н. Ковальов, В. А. Панків. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 384 с.

12. Ковшун Н. Е Аналіз та планування проектів : навч. посібник / Н. Е. Ковшун ; рец.: В. Я. Гуменюк, М. А. Хвесик. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.

13. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх. – Київ : КНЕУ, 2000. – 322 с.

Додаткова література

14. Андреюк Н. В. Планування діяльності підприємств. Практикум : навч. посібник / Н. В. Андреюк, Н. С. Скопенко, Л. О. Пашнюк ; КНУ. – Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2015. – 192 с.

15. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навч. посібник / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; ред. Т. Г. Васильців. – Київ : Знання, 2013. – 446 с.

16. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент : навч. посібник / Н. Б. Ярошевич, Р. З. Берлінг, А. С. Гавриляк. – Львів : Новий світ-2000, 2010. – 408 с.

17. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : навч. посібник / Л. А. Швайка. – 4-те вид., стер. – Львів : Новий світ-2000, 2010. – 268 с.

18. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства : навч. посібник / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. – 4-те вид. – Київ : Каравела, 2011. – 352 с.

19. Бочко О. Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навч. посібник / О. Ю. Бочко, В. Ф. Проскура ; МДУ. – Київ : Кондор, 2012. – 218 с.

20. Вишневецький Г. В. Впровадження оптимальних проектних рішень при створенні нових підприємств : навч. посібник / Г. В. Вишневецький, В. О. Коваленко ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : НТУ «ХП», 2008. – 228 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

21. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) – Sixth Edition. 2017. Режим доступу : <https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards/foundational/pmbok>
22. Agile Practice Guide / Project Management Institute. 2018. – 193р.
23. The Standard for Organizational Project Management (OPM) / Project Management Institute. 2018. Режим доступу : <https://marketplace.pmi.org/Pages/ProductDetail.aspx?GMProduct=00101605801>
24. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
25. Офіційний сайт Харківської державної бібліотеки ім. В. Г. Короленка. Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>
26. Наукова бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Режим доступу : <http://lib-gw.univ.kiev.ua>

ЗМІСТ

Вступ	3
Організація самостійної роботи студентів	4
Програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз та бізнес-планування».....	5
Питання для самоконтролю	8
Список джерел інформації	12

Навчальне видання

Методичні вказівки
до самостійної роботи з дисципліни
«Проектний аналіз та бізнес-планування»
для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Укладач ЧАЙКОВА Олена Ігорівна

Відповідальний за випуск проф. Федоренко І.А.
Роботу до видання рекомендував проф. Міщенко В.А.

В авторській редакції

План 2020 р., поз. 234

Підп. до друку 15.07.2020. Формат 60 × 84 1/16. Папір офсетний.

Друк – ризографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк.0,5.

Наклад 30 прим. Зам № _____. Ціна договірна.

Формат 60x84 1/16. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 0,5.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК №9458 від 21.08.2017 р.

61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Надруковано у ФОП Черноусов О.І.

(ФО-П Черноусов О.І. Свідоцтво №2471000000079946, від 11.05.2019р.)

62466, м. Харків, вул. Тимура Фрунзе, б.4, кв.6